

Esimerkkejä vapaaehtoistyöstä

Pohjoismaisissa arkistoissa ja museoissa

Kuinka vapaaehtoiset tulevat mukaan?

- Suora yhteys organisaatioon?
- Kulttuurilaitoksen omistavan tai sen kanssa yhteistyötä tekevän organisaation kautta?
- Mukana kulissien takana tapahtuvassa toiminnassa, kuten luettelointi, tallentaminen tai digitointi?
- Osallistuminen tapaamisiin vierailijoiden, yleisön tai vieraiden kanssa?
- Elävätkö vapaaehtoiset elämäänsä organisaation kanssa ja ovat pitkäaikaisesti sitoutuneita ja intohimoisesti kiinnostuneita?
- Sitoutuvatko vapaaehtoiset tilapäisesti ja ottavat vastaan kertaluonteisia tehtäviä?
- Millaisia vapaaehtoisia haluatte kutsua organisaatioonne?

Gunilla Nilsson Edler on yksi Jamtlin sitoutuneimmista vapaaehtoisista. Hän on vapaaehtoisyhdistyksen kantava voima ja osallistuu moniin toimintoihin.

Esimerkkejä vapaaehtoistoiminnasta

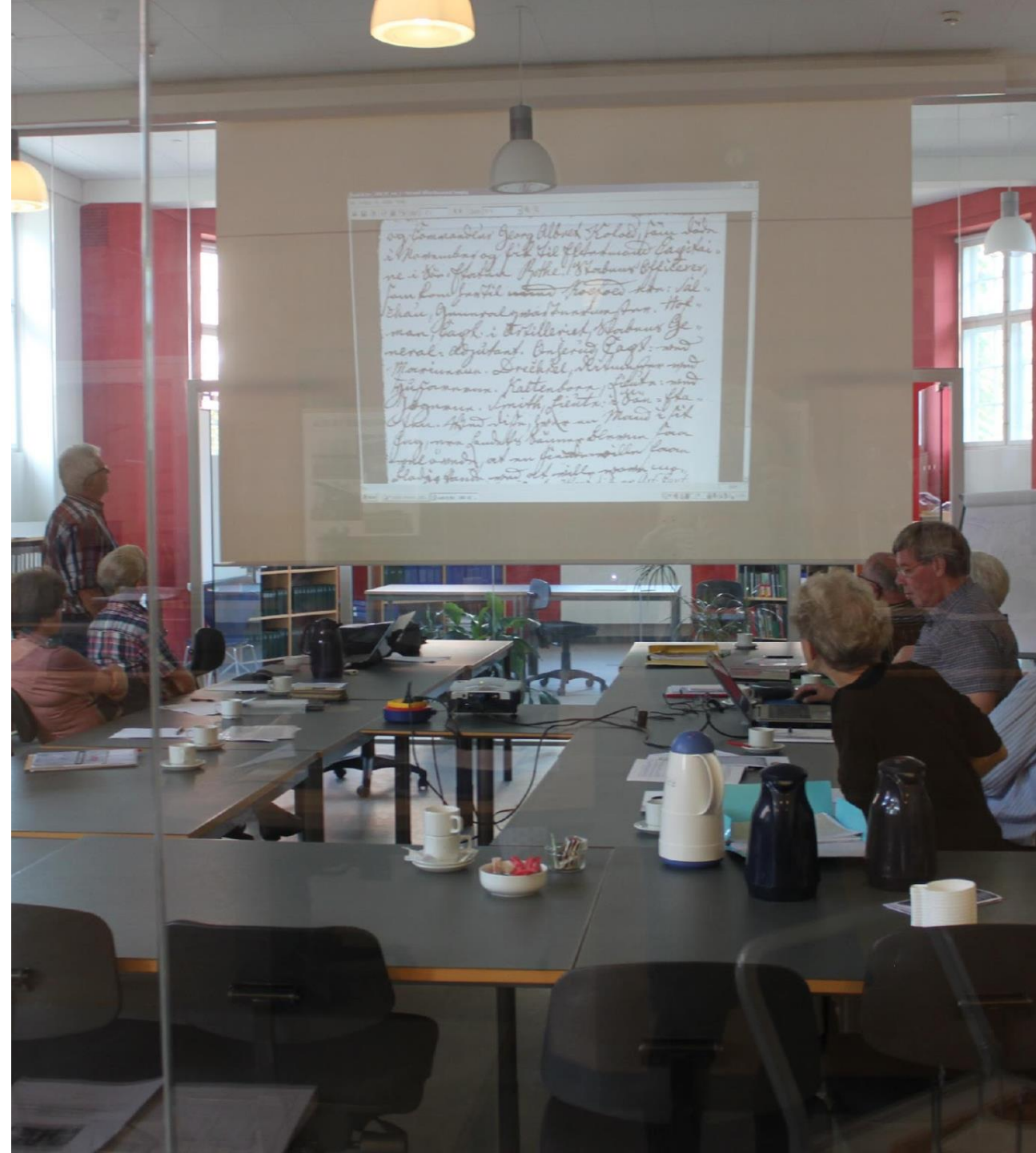
Alla on esimerkkejä erilaisista vapaaehtoistoiminnan muodoista. Jokainen museo ja arkisto on erilainen. Vapaaehtoistyötä tehdään eri tavoin. Esimerkit on tarkoitettu inspiraatioksi.

Ryhmä vapaaehtoisia kokoontuu kesäisin viikottain lamtliin pukeutuneena vuoden 1895 naisiksi, jotka pitävät hyväntekeväisyserhoa.

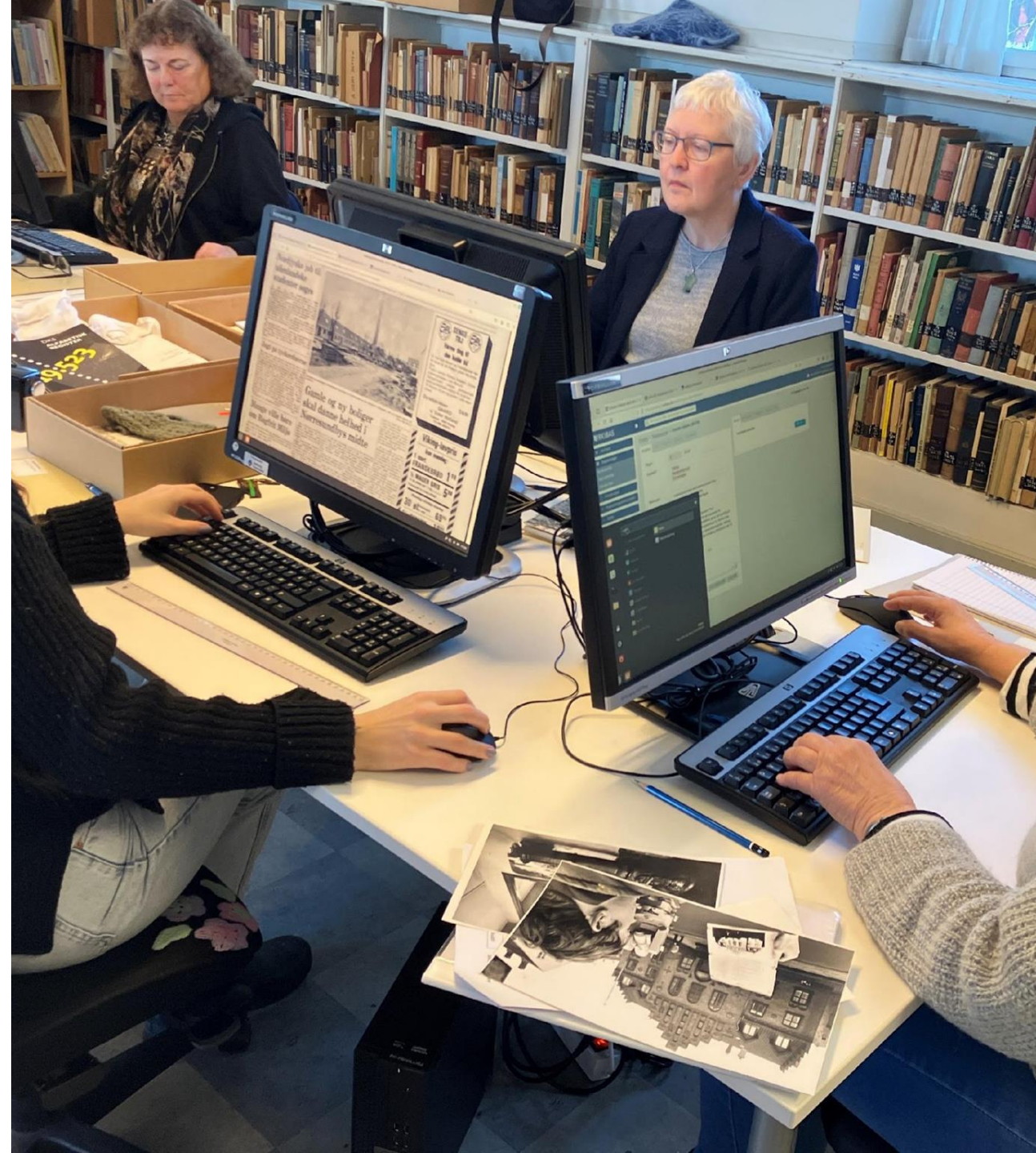
Yhteistyö yhdistyksen kanssa Aalborgin kaupunginarkistossa

Arkisto tekee yhteistyötä Aalborgin sukuhistoriallisen yhdistyksen kanssa. Yhdessä yhdistyksen kanssa järjestetään sukututkimustyöpajoja ja opetetaan vanhojen käsialojen tulkintaa. Ryhmä Aalborgin kaupunginarkiston lukusalissa.

Vapaaehtoiset tunnistavat valokuvia Aalborgin kaupunginarkistossa

Aalborgin kaupunginarkisto on saanut kokoelmiinsa paikallisen sanomalehden Nordjyske Medierin valtavan lehtikuva-arkiston. Vapaaehtoiset auttavat kuvien tunnistamisessa Arkibas-tietokantaan. Kuvat ovat Aalborgista 1970- ja 1980-luvuilta - ajalta, jolloin useimmat vapaaehtoisista olivat nuoria, joten he muistavat paikat ja tapahtumat selvästi.

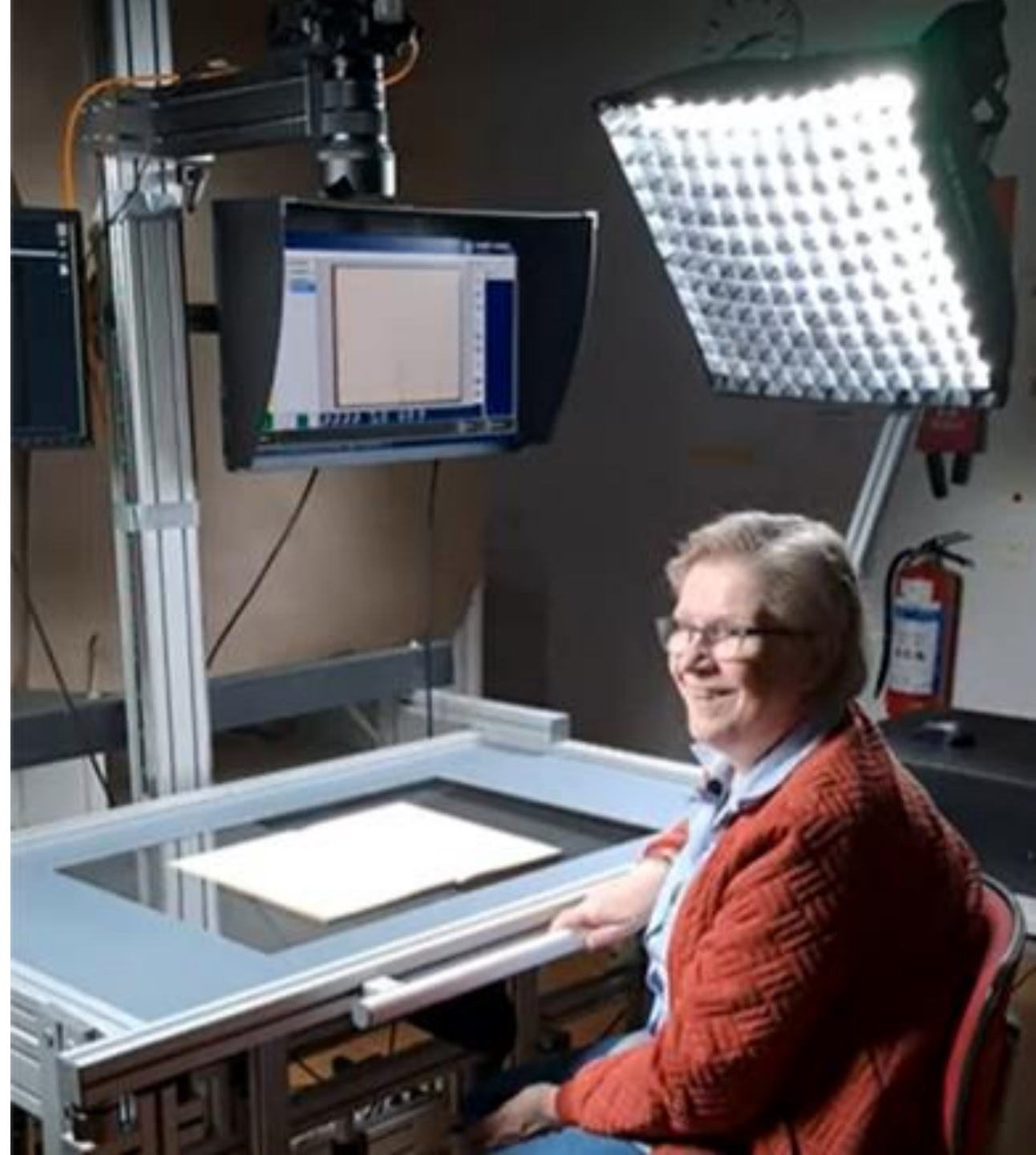
Rautakauppa Skansenilla

Skansenin rautakauppa toimii yhteistyössä Rautakauppiasliiton kanssa. Rautakauppias, jolla on elinikäinen kokemus alastaan, tapaa Skansenin vieraita, kuten 1930-luvulla. Myymälässä myydään tavaroita, jotka kuvastavat juuri tätä aikakautta. Myös yhdistys vaikuttaa asiaan vankan ja elinvoimaisen tavarantoimittaja- ja tuottajaverkostonsa avulla.

Skansenin maito- ja leipäkaupassa yhteistyökumppani on Tukholman kuluttajaosuuskunta.

Vapaaehtoiset digitoivat Suomen arkistoissa

Suomen Kansallisarkistossa tehdään yhteistyötä yhdistyksen kanssa, joka valokuvaa vanhoja arkistoasiakirjoja. Vapaaehtoisille on varattu arkistossa oma työtila, ja he tekevät omaa työtään arkiston ja yhdistyksen sopiman aikataulun mukaan. Heidän motivaationsa perustuu siihen, että he haluavat saattaa aineiston mahdollisimman hyvin digitaalisesti muiden saataville.

Vastaanottaja- vapaaehtoiset Skansenilla

Vastaanottaja-vapaaehtoiset ovat tavanneet Skansenin vieraita vuodesta 2018 lähtien. Toiminta syntyi tarpeesta palvella vieraita paremmin Skansenissa paikan päällä esittelemällä heille paikkoja ja antamalla vinkkejä päivän aktiviteetteihin. Ryhmän jäsenet rekrytoidaan ilman yhteistyökumppania välikätenä. Keskeisiä taitoja, joita tässä vapaaehtoistehtävässä vaaditaan, ovat "rakkaus Skanseniin", erittäin ulospäinsuuntautunut persoona, sujuva ruotsin ja englannin kielen taito sekä halu pukeutua värikkäisiin kansanpukuihin.

Eläkeläinen vapaaehtoisena Föreningsarkivetissä

Vapaaehtoisemme on eläkkeellä, mutta hän on toiminut arkistoassistenttina, ja hän tuntee hyvin instituution sekä kaikki arkistoinnin periaatteet ja muodollisuudet. Hän toimii vapaaehtoisena kolmena päivänä viikossa oma-aloitteisesti ja on luonteva osa tiimiä. Hänen palkkionsa on sosiaalinen kanssakäyminen. Juomme yhdessä kahvia, ja hän on mukana retkillä ja henkilökunnan aktiviteeteissa. Joskus hän ottaa vapaata omiin aktiviteetteihinsa. Tehtävät, jotka hänelle annetaan, ovat hyvin määriteltäviä eivätkä niin laajoja, että hän voisi suorittaa ne viikossa tai kahdessa. Vakituinen arkistohoitajamme valmistelee aineiston, päättää arkiston rakenteesta ja varmistaa, että arkiston inventointiohjelmaan syötetään oikeat metatiedot.

Skansenin siirtolapuutarhat

Skansenin puutarhoissa vieraat tapaavat "oikeita" pienviljelijöitä, jotka on rekrytoitu yhteistyössä Siirtolapuutarhayhdistyksen kanssa. Kaksi tonttia kuvastavat 1920- ja 1940-lukua. Luvassa on paljon keskusteluja pienviljelysliikkeen historiasta, mutta myös nykypäivän kaupunkiviljelystä.

Skansenin kättilöt

Kättilö kuljettaa polkupyöräänsä, laukku välineineen tavaratelineessä, jatkuvasti matkalla Statarlänganiin, jonne hänet on kutsuttu avustamaan maanviljelijän vaimoa synnytyksessä. Ruotsin kättilöliitto teki aloitteen, ja toimintaa kehitettiin tiiviissä yhteistyössä liiton ja Skansenin välillä. Vapaaehtoiset, jotka esittävät Hilda Ebba Anderssonia 1920-luvun tapaan, ovat itse koulutettuja ja ammatillisesti kokeneita kättilöitä, jotka voivat tarjota näkökulmia kättilön rooliin ennen, nyt ja tulevaisuudessa.

Wikipedia porukka Työväenmuseo Werstaalla

Työväenmuseo Werstaalla on toiminut jo yli kymmenen vuoden ajan vapaaehtoistyön ohjelma nimeltään Museosakki. Werstaalla on ryhmä vapaaehtoisia, jotka kirjoittavat Wikipedia-artikkeleita. Aluksi ryhmä kirjoitti artikkeleita suomalaisista työväentaloista ja siirtyi sitten osuusliikkeen rakennuksiin. Ryhmä tapaa parin viikon välein museon tutkijan, joka auttaa heitä lisäämään artikkeleita Wikipediaan tai etsimään lähteitä. Suurimman osan artikkeleista vapaaehtoiset kirjoittavat kotona.

Vapaaehtoiset kokoelmatyössä Jamtlissa

Jamtlissa on toimintamuoto nimeltään "Tapaamiset ajassa ja paikassa". Siinä vapaaehtoiset luetteloivat, valokuvaavat ja merkitsevät kokoelman kuvia ja esineitä. Vapaaehtoiset työskentelevät pienryhmissä ja tapaavat kerran viikossa. Digitalisoinnin helpottamiseksi työn ja opiskelun ulkopuolisille nuorille tarjotaan mahdollisuus suorittaa harjoittelu yhdessä vapaaehtoisten kanssa. Toimintaa järjestävät museon palkkaamat vapaaehtoiskoordinaattorit.

Vapaaehtoiset tekevät puu- ja tekstiilitöitä Jamtlassa

Jamtlassa on kaksi vapaaehtoisryhmää, jotka tekevät käsityötä museon hyväksi. Yksi vapaaehtoisryhmä kokoontuu kerran viikossa työpajassa ja tekee pienempiä tehtäviä museolle. Se voi olla esimerkiksi penkin rakentaminen tai vanhojen, historiallisissa taloissa käytetyn rekvisiitan korjaamista. Tekstiiliryhmä korjaa Jamtlin näyttelijöiden käyttämiä historiallisia vaatteita ja neuloo lapasia ja neuletakkeja historiallisten mallien mukaan museota varten.

